

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/206/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206787
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617206787.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom v právnej veci navrhovateľky: L. L., rod. W., nar. XX. T. XXXX, trvalo bytom R., U., proti manželovi: T., nar. XX. T. XXXX, trvalo bytom R., o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým deťom: M., nar. XX. J. XXXX a M., nar. XX. T. XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo L. L., rod. W., nar. XX. T. XXXX a T. L., nar. XX. T. XXXX, uzavreté dňa XX. P. XXXX v Topoľčanoch, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Topoľčany, vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a.

II. Maloleté deti M., nar. XX. J. XXXX a M., nar. XX. T. XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým deťmi každý párný víkend od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 24.12. od 12.00 hod. do 25.12. do 12.00 hod..

Otec maloleté deti prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska.

Matka je povinná maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

IV. Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú M. v sume 120 eur mesačne a na maloletého M. v sume 110 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 22. decembra 2017 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh L. L., nar. XX.XX.XXXX (navrhovateľka - manželka - matka) na rozvod manželstva s T. L., nar. XX.XX.XXXX (manžel - otec), ktoré bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Topoľčanoch. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, a to M., nar. XX. J. XXXX a M., nar. XX. T. XXXX. Návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že s manželom sa zoznámili pre 17-timi rokmi, po dvojročnej známosti si zadovážili spoločné bývanie v obci U.. Počas spoločného spoluzitia sa im narodili dve deti. Manželstvo sa rozhodli uzatvoriť v roku XXXX. Okrem menších nedorozumení bolo ich manželstvo spočiatku harmonické. K vážnemu narušeniu vzťahov došlo v roku, keď začala pracovať vo forme ZKW v Topoľčanoch. Od toho času jej manžel neverí, nedôveruje jej a neustále ju upodozrieva z nevery, pričom ona mu neverná nebola a nedala mu ani dôvod, aby si to

myslel. Tieto výmysly manžela zašli až do veľkej žiarlivosti, ktorá je z jej strany neznesiteľná. Od uvedenej doby sa manžel voči nej správa agresívne, vulgárne jej nadáva, neustále ju uráža, a to aj pred ich deťmi. Z jeho strany došlo dokonca aj k fyzickému násiliu, keď ju udral do tváre a škrtil ju. Nechcela však na neho dať trestné oznámenie predovšetkým kvôli ich deťom. V ich spoločnom byte ju začal obmedzovať a to tak, že si zamkol obývaciu miestnosť, kde si nasťahoval všetky svoje osobné veci. Obmedzuje nie len ju, ale predovšetkým ich dve deti, ktoré tým veľmi trpia. Prestal jej dávať peniaze na vedenie domácnosti a pre deti. Vôbec jej neverí, že nemá inú známosť, a neustále si vymýšľa veci, ktoré nie sú pravdivé. Prvá kríza u nich nastala už pred dvoma rokmi, no so zreteľom na maloleté deti mala záujem v tom čase manželstvo ešte udržať. Keďže manžel ju neustále upodozrieva, neverí jej, neustále ju uráža, ponižuje a fyzicky ju aj napadol, jej city k nemu ochladli a prestala mu dôverovať. Navrhovateľka vzťahy medzi nimi označila za rozvrátené s tým, že manželstvo už neplní a ani v budúcnosti už nemôže plniť svoj spoločenský účel. Ich manželstvo nevytvára vhodné prostredie ani pre výchovu maloletých detí, ktoré sú vystavované neustálym stresovým situáciám. Po rozvode manželstva navrhovateľka žiadala, aby boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti, aby styk otca s deťmi zostal neupravený a aby bola otcovi detí uložená povinnosť platiť na maloleté deti výživné vo výške 150 eur mesačne na každé dieťa.

2. Manžel navrhovateľky v podaní zo dňa 02.02.2018 uviedol, že s rozvodom manželstva súhlasí, a to pre neveru manželky, o ktorej sa dozvedel začiatkom decembra 2017. Asi koncom novembra 2017 ho manželka začala intímne odmietať a správala sa k nemu chladne. Keď sa jej na neveru spýtal, povedala mu, že to pravda nie je a najviac ju mohli vidieť ako sa s iným chlapom bozkávala. Poprel, že na manželku fyzicky zaútočil. Od oznámenia o jej nevere sa ho opakovane pokúšala vyprovokovať a verbálne na neho útočila. Nevera manželky bola opakovaná, keďže v roku 2015 náhodou našiel u nej dôkazy o tom, že si písala intímne správy s kolegom z práce. Ona potom zmenila správanie a preto sa jej rozhodol odpustiť. V súčasnosti jej už však vôbec neverí a jeho city k nej úplne ochladli. Ďalej uviedol, že pracuje na týždňovky v Českej republike a na Slovensku je len cez víkendy, a preto je za tohto stavu nereálna striedavá starostlivosť o deti. Súhlasí preto so zverením detí do starostlivosti matky. S požiadavkou na určenie výživného na sumu 150 eur na každé dieťa nesúhlasí. Uviedol, že jeho čistý príjem predstavuje 24.000 Kč, t. j. 800 eur mesačne, pričom má náklady 150 eur mesačne na byt, v ktorom bývajú, na stravu v Českej republike 170 eur mesačne, cestovné 100 eur mesačne, životnú poisťku 40 eur mesačne, pričom deťom sporí každému na sporiacu knižku nepravidelne po 35-40 eur mesačne podľa jeho finančných možností. Žiadal preto určiť výživné na sumu 70 eur mesačne na každé dieťa. Taktiež žiadal upraviť styk s deťmi, a to každý druhý víkend od piatku od 15.00 hod. do nedele do 16.00 hod..

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky (manželky - matky) a manžela (otca), oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

4. L. W., nar. XX.XX.XXXX a T. L., nar. XX.XX.XXXX uzavreli v Topoľčanoch dňa XX.XX.XXXX manželstvo, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Topoľčany zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XXX.

5. Z rodného listu vystaveného matričným úradom Topoľčany dňa 04.08.2005 vyplýva, že maloletý M. L. sa narodil dňa XX.XX.XXXX matke L. W., nar. XX.XX.XXXX a otcovi T. L., nar. XX.XX.XXXX.

6. Z rodného listu vystaveného matričným úradom Topoľčany dňa 25.08.2004 vyplýva, že maloletá M. L. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke L. W., nar. XX.XX.XXXX a otcovi T. L., nar. XX.XX.XXXX.

7. Navrhovateľka je zamestnankyňou spoločnosti ZKW Slovakia s.r.o. od 19.01.2015 doposiaľ. Zo mzdového listu za rok 2017 vyplýva, že jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 01-12/2017 predstavoval 756,59 eur.

8. Manžel navrhovateľky je zamestnaný v spoločnosti Porr Equipment Services Česko s.r.o. so sídlom Dubečská 3238/36, 1000 Praha 10. Jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 01-12/2017 predstavoval sumu 27.768 Kč (viď č. I. 23), čo po prepočte predstavuje 1.087,45 eur (viď č. I. 35 spisu)

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 07.02.2018 vyplýva, že manželia súhlasia s rozvodom manželstva a nemajú záujem riešiť manželské konflikty prostredníctvom psychologického poradenstva. Obe maloleté deti navštevujú ZŠ U.. Deti nenavštevujú žiaden krúžok, matka však maloletej zabezpečila doučovanie z matematiky, kde sa bude hradiť 8 eur za hodinu.

Obe deti patria do obvodu MUDr. Chmelárovej v U.. Maloletá M. navštevuje kardiológiu v DFN na Kramároch v Bratislave, tiež raštepovú ambulanciu MUDr. Fekiačovej v Nemocnici v Ružinove v Bratislave a alergológiu MUDr. Jeseňáka v Martine, kde chodia obe maloleté deti. Maloletý M. navštevuje gastroenterológiu v DFN na Kramároch v Bratislave. Obe deti užívajú pravidelne lieky proti alergii, za ktoré sa dopláca 7-8 eur každé dva mesiace. Maloleté deti pravidelne jedenkrát ročne absolvujú 2-týždňový pobyt v Tatrách, za ktorý sa dopláca 42 eur.

10. Na pojednávaní konanom dňa 08.02.2018 navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že jej manžel je strašne žiarlivý, ustavične jej vyhadzuje na oči, že mu je neverná a že má pomer v zamestnaní. Toto nie je pravda a nikdy to ani dokázané nebolo. Od augusta 2017 sa stále hádajú, či už kvôli financiám alebo domácnosti. City voči nemu už ochladli a ďalej odmieta žiť s ním v spoločnej domácnosti. V decembri 2017 bola fyzicky napadnutá a to bol už podľa jej názoru koniec manželstva. Navrhovateľka zásadne odmietla obnovenie manželského spolužitia. Uviedla, že mesačné výdavky na obe deti predstavujú v súčte približne 350 eur.

11. Na pojednávaní konanom dňa 08.02.2018 manžel navrhovateľky uviedol, že problém nastal od leta 2017, kedy mali problém s hospodárením s finančnými prostriedkami. Situácia sa potom upokojila, no v novembri 2017 mu volal známy, nech si dáva pozor na svoju manželku. Ďalej uviedol, že 12 rokov pracuje v Českej republike a nesúhlasí s tým, že je žiarlivý, lebo inak by takú dlhú dobu nemohol pracovať v zahraničí. Pred 3 rokmi manželka nastúpila do firmy ZKW. V roku 2015 jej prišiel na neveru. Ona to najprv popierala, no neskôr sa priznala, že ten pán sa do nej zaľúbil. Po 2 rokoch sa situácia zopakovala. Myslel si, že situácia sa upokojí, no manželka zotrvanie v manželstve odmieta. Poprel, že by bol ako človek agresívny. Súhlasil so zverením detí matke. Nesúhlasil však s výškou výživného ako požaduje navrhovateľka, nakoľko nie je v jeho finančných možnostiach platiť 150 eur na každé dieťa. Na účte má v súčasnosti minimum peňazí, približne 3000 Kč. Poukázal tiež na to, že jeho manželka má vysoký životný štandard.

12. Na pojednávaní konanom dňa 08.02.2018 zástupkyňa kolízneho opatrovníka potvrdila, že rodičia nemajú záujem o riešenie svojich problémov prostredníctvom psychologického poradenstva. Rodina obýva 3-izbový družstevný byt, pričom obe maloleté deti majú vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý vývin. Obe deti navštevujú ZŠ v U., chodia do 7. ročníka, školu navštevujú pravidelne.

13. V podaní zo dňa 15.02.2018 navrhovateľka uviedla, že jej mesačné náklady na domácnosť predstavujú nájomné za užívanie bytu 28 eur, elektrická energia 25 eur, internet 10 eur, plyn 22 eur, životné poistenie deťom 35 eur, pôžička na auto 162 eur, pôžička na posteľ 40 eur, cestovné - pohonné látky 60 eur, náklady na telefón. Okrem uvedených položiek má náklady na drogeriu, potraviny, oblečenie, školské pomôcky pre deti, ktoré predstavujú mesačne približne 200-300 eur, doučovanie dcéry 10 eur týždenne a náklady na lieky deťom. Deti jedenkrát ročne absolvujú liečebný pobyt v Tatrách, za ktorý sa dopláca 42 eur. Okrem toho deti navštevujú dvakrát ročne lekára v Bratislave, jedenkrát ročne lekára v Martine, pričom cestovné náklady na návštevu lekárov predstavujú zhruba 200 eur ročne.

14. Z potvrdenia vystaveného Základnou školou U. dňa 13.02.2018 vyplýva, že obe deti sú žiakmi 7. triedy a náklady na školský rok 2017/2018 predstavujú sumu 128,20 eur (ZRPŠ - 15 eur, výlet, exkurzia, divadlo - 40 eur, zošity - 21 eur, pracovné zošity - 37,20 eur, triedny fond - 10 eur, fotografie - 5 eur).

15. Na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 navrhovateľka uviedla, že súhlasí s tým, aby boli deti každý druhý víkend u otca. Výživné žiadala určiť na sumu 130 eur na každé dieťa. Uviedla, že otec je schopný zarobiť každý mesiac vyše 1000 eur a je v jeho majetkových možnostiach takúto sumu platiť, pričom deti majú výdavky aj na lekárov, čo je tiež potrebné zohľadniť.

16. Na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 manžel navrhovateľky žiadal styk upraviť každý páry víkend od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 24.12. od 12.00 hod. do 25.12. do 12.00 hod. s tým, že s ostatných sviatkoch sa vedia s navrhovateľkou dohodnúť. S výživným vo výške 130 eur na každé dieťa nesúhlasil. Uviedol, že momentálne má na účte minimum finančných prostriedkov a je ochotný prispievať na výživu 100 eur na každé dieťa mesačne, pričom je ochotný prispievať aj na mimoriadne výdavky, ak to bude v jeho finančných možnostiach. Navrhovateľka s návrhom otca na úpravu styku súhlasila.

17. Na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 zástupkyňa kolízneho opatrovníka odporučila v prípade rozvodu zveriť obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného primerane jeho možnostiam, schopnostiam, ako aj odôvodneným potrebám maloletých detí. Styk otca s deťmi odporučila upraviť na základe prednesenej dohody rodičov.

18. Podľa § 23 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

19. Podľa § 23 ods. 2 ZoR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

20. Podľa § 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

21. Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

22. Podľa § 24 ods. 2 ZoR, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

23. Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

25. Podľa § 25 ods. 4 ZoR, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

26. Podľa § 28 ods. 1 až 3 ZoR, účasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

27. Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

28. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

31. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

32. Podľa § 94 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

33. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

34. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že manželstvo navrhovateľky a jej manžela je vážne narušené a trvalo rozvrátené. V konaní obaja manželia potvrdili, že medzi nimi dochádza už dlhodobejšie k nezhodám, a to od času, kedy začala navrhovateľka pracovať vo firme ZKW Slovakia s.r.o. Manžel ju v roku 2015 upodozrieval z nevery a podľa jeho tvrdení sa situácia zopakovala o dva roky neskôr. Navrhovateľka tvrdenia o nevere odmieta, pričom pred dvoma rokmi mala záujem manželstvo ešte udržať so zreteľom na maloleté deti. V súčasnej dobe však správanie manžela označila za neakceptovateľné, a to i s prihliadnutím na údajný fyzický útok manžela na jej osobu. Manžel fyzický útok na navrhovateľku poprel, no je nesporné, že komunikácia a vzťahy medzi manželmi sú v súčasnosti vážne narušené, čo má negatívny vplyv aj na maloleté deti. Uvedené dlhotrvajúce nezhody a narušená komunikácia medzi manželmi postupne vyústili do ochladnutia vzájomných citov. Z postoja manželov, ktorí s rozvodom manželstva súhlasili, je zrejmé, že objektívne nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia tak, aby manželstvo znovu mohlo plniť svoj spoločenský účel. Vzhľadom k tomu, že rozvrat v manželstve je podľa názoru súdu trvalého charakteru, súd návrhu na rozvod manželstva v plnom rozsahu vyhovel a manželstvo navrhovateľky a jej manžela rozviedol.

35. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

36. Ustanovenia citované zhora vymedzujú, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu súd upravuje ako komplex oprávnení a povinností oboch rodičov s cieľom zabezpečenia riadneho a bezproblémového vývoja dieťaťa napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov dieťaťa a to tak, aby každý z rodičov mal v rámci stanovenej úpravy priestor nielen na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu, ale i na uplatňovanie svojho výchovného vplyvu (pôsobenia) na maloleté dieťa. To platí bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci má dôjsť k úprave rodičovských práv a povinností rodičov dieťaťa v súvislosti s rozvodom ich manželstva, alebo k úprave práv a povinností takých rodičov dieťaťa, ktorí manželmi nikdy neboli alebo spolu nežijú (resp. nikdy nežili) či dokonca ku korekcii skoršieho rozhodnutia s prihliadnutím na hľadisko zmeny pomerov. Vo všetkých uvedených prípadoch sa tak deje predovšetkým z dôvodu nedostatku spolužitia rodičov dieťaťa, ktorý vylučuje ich spoločnú starostlivosť (a teda i spoločný výkon rodičovských práv a povinností). Je pritom zrejmé, že po celý čas trvania stavu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je žiaduce vytvoriť aj druhému rodičovi (popri určení mu vyživovacej povinnosti na dieťa) podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a aby sa tak mohol i prehĺbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb. Nemôže byť potom pochybností ani o tom, že kým rodič majúci dieťa v osobnej starostlivosti má prakticky neobmedzené možnosti pri výchove dieťaťa a formovaní jeho osobnosti, možnosti druhého rodiča sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku dieťaťa s týmto rodičom a majú spravidla charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa (vo vzťahu k výchove realizovanej tým rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti). Vo vzťahu k týmto otázkam má potom pre konkrétnu úpravu styku obvykle zásadný význam nielen charakter vzťahu

dieťaťa a rodiča oprávneného na styk s dieťaťom, ale i vek dieťaťa a ďalšie pomocné hľadiská (rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/7/2015-103 z 26.08.2015).

37. Čo sa týka zverenia maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov, navrhovateľka v konaní žiadala zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti. Otec so zverením detí do starostlivosti matky súhlasil, nakoľko pracuje v zahraničí a domov chodí na víkendy. Súd preto maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky.

38. Ust. § 28 ods. 1 a § 35 ZoR určujú zákonný rámec, v ktorom sa má pohybovať súd rozhodujúci o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Z celého komplexu práv a povinností rodičov úprava v ust. § 28 ods. 1 ZoR zdôrazňuje tri práva a im zodpovedajúce povinnosti, ktorými sú osobná starostlivosť o dieťa, jeho zastupovanie a správa jeho majetku. Kým u osobnej starostlivosti je po prerušení spolužitia rodičov dieťaťa spoločný výkon práv a povinností z povahy veci vylúčený (ak nedôjde k zvereniu dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti), toto naopak neplatí u zastupovania maloletých detí a správy ich majetku. Právna úprava tu predpokladá zachovanie prinajmenšom takej úrovne komunikácie rodičov dieťaťa, pri ktorej je legitímnou požiadavka, aby príslušné práva aj im zodpovedajúce povinnosti ostali zachované obom rodičom dieťaťa - tu inak ale samozrejme nie v podobe bezvýhradného trvania tiež na spoločnom vykonávaní príslušných práv oboma rodičmi dieťaťa (čo príslušné zákonné ustanovenia nevyžadujú), ale len v podobe práva oboch rodičov podieľať sa na výkone zastupovania dieťaťa i správy jeho majetku (úmerne záujmu i možnostiam) a v prípade nezahodoty o podstatnej veci v takomto smere sa domáhať i rozhodnutia súdu (podľa § 35 ZoR). Ak potom existencia práv a povinností na strane oboch rodičov je zákonným pravidlom a sústredenie takýchto práv (v celom rozsahu) len na strane jedného z rodičov iba výnimkou z neho, uplatniteľnou iba v prípadoch výslovne predpokladaných v zákone, pričom o žiaden z takýchto prípadov v prejednávanej veci nešlo, súd výrokom II. tiež vyslovil, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (porovnaj s rozsudkom Krajského súdu v Trnave 10CoP/4/2015-196 z 26.05.2015).

39. Pri určovaní úpravy styku otca s maloletými deťmi súd vychádzal z dohody rodičov na úprave styku, ku ktorej dospeli na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018. Otec žiadal úpravu styku s maloletými deťmi každý páry vikend od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 24.12. od 12.00 hod. do 25.12. do 12.00 hod. s tým, že o stretávaní sa s deťmi počas ostatných sviatkov, prípadne prázdnin sa vedia dohodnúť. Matka aj zástupkyňa kolízneho opatrovníka s navrhovanou úpravou styku súhlasili. Súd sa s takouto úpravou styku stotožnil, nakoľko je v záujme maloletých detí udržiavať pravidelný kontakt s oboma rodičmi. Za miesto prevzatia a odovzdania detí určil bydlisko matky, pričom matke bola zároveň uložená povinnosť maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

40. V priebehu konania boli názory navrhovateľky a jej manžela na výšku výživného rozdielne. Navrhovateľka požadovala najprv výživné vo výške 150 eur na každé dieťa a na poslednom pojednávaní vo výške 130 eur na každé dieťa. Otec detí na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 vyslovil, že je ochotný prispievať na výživu maloletých detí sumou 100 eur mesačne na každé dieťa a aj na mimoriadne výdavky, ak to bude v jeho finančných možnostiach. Súd preto skúmal majetkové pomery oboch rodičov a maloletých detí.

41. Navrhovateľka náklady na domácnosť a maloleté deti vyčíslila nasledovne: nájomné za užívanie bytu 28 eur, elektrická energia 25 eur, internet 10 eur, plyn 22 eur, životné poistenie deťom 35 eur, pôžička na auto 162 eur, pôžička na posteľ 40 eur, pohonné látky 60 eur, náklady na telefón, náklady na drogériu, potraviny, oblečenie, školské pomôcky pre deti, ktoré prestavujú mesačne približne 200-300 eur, doučovanie dcéry 10 eur týždenne, náklady na lieky deťom, liečebný pobyt v Tatrách 42 eur. Okrem toho deti navštevujú dvakrát ročne lekára v Bratislave, jedenkrát ročne lekára v Martine s čím sú spojené náklady na cestu. Otec uviedol tieto mesačné náklady: 150 eur na byt, v ktorom bývajú, 170 eur na stravu v Českej republike, cestovné 100 eur, životná poisťka 40 eur mesačne, pričom deťom sporí každému na sporiacu knižku nepravidelne po 35-40 eur mesačne podľa jeho finančných možností.

42. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že navrhovateľka je zamestnankyňou spoločnosti ZKW Slovakia s.r.o. a jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 01-12/2017 predstavoval 756,59 eur. Priemerný čistý mesačný príjem manžela navrhovateľky v spoločnosti Porr Equipment Services Česko s.r.o. za obdobie 01-12/2017 predstavoval sumu 27.768 Kč, čo po prepočte predstavuje 1.087,45 eur.

43. Vychádzajúc z uvedených skutočností súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú M. v sume 120 eur mesačne a na maloletého M. v sume 110 eur mesačne, čo v súhrne predstavuje cca 21 % z čistého mesačného príjmu otca. Výšku výživného súd určil aj s prihliadnutím na vek maloletých detí, keď maloletý M. mal v čase rozhodovania súdu 12 rokov a maloleté M. 13 rokov, pričom obe deti navštevujú 7. ročník základnej školy. Z potvrdenia vystaveného Základnou školou U. dňa 13.02.2018 vyplýva, že obe deti sú žiakmi 7. triedy a náklady na školu za školský rok 2017/2018 predstavujú na obe deti sumu 128,20 eur. Súd pri určovaní výšky výživného prihliadol aj na to, že maloleté deti majú tiež náklady na liečbu. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletá M. navštevuje kardiológiu v DFN na Kramároch v Bratislave, tiež raštepovú ambulanciu v Nemocnici v Ružinove v Bratislave a alergológiu v L., kde chodia obe maloleté deti. Maloletý M. navštevuje gastroenterológiu v DFN na Kramároch v Bratislave. Obe deti užívajú pravidelne lieky proti alergii, za ktoré sa dopláca 7-8 eur každé dva mesiace. Maloleté deti pravidelne jedenkrát ročne absolvujú 2-týždňový pobyt v Tatrách, za ktorý sa dopláca 42 eur. Takto určená výška výživného je podľa názoru súdu v záujme maloletých detí a zohľadňuje odôvodnené výdavky na maloleté deti a takisto majetkové pomery oboch rodičov. Výšku výživného určil súd aj s prihliadnutím na § 62 ods. 5 ZoR, v zmysle ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov.

44. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.